

Turinys

Table of Contents

- 11 Adomas Butrimas, Marius Iršėnas
Žemaitijos istorijos
ir kultūros ypatumai
**Aspects of the History
and Culture of Samogitia**
- 23 Adomas Butrimas
Seniausieji Žemaičių teritorijos
gyventojai, arba Kai žemaičių
dar nebuvo
**The Oldest Inhabitants
of the Samogitian Land
or Before There Were Samogitians**
- 29 Adomas Butrimas
Žemaitijos teritorija
ankstyvųjų metalų epochoje
**Samogitian Territory
in the Early Metal Age**
- 33 Adomas Butrimas
Pirmųjų žemaičių pėdsakais.
Ryšiai su antikos
ir vėlesnėmis kultūromis
**Traces of the First Samogitians.
Contacts with Ancient
and Nomadic Cultures**
- 43 Adomas Butrimas
Žemaičių žemės
The Samogitian Lands
- 51 Adomas Butrimas
Žemaičių žemių „karaliai“, „kunigai“,
„reguliai“ ir „kunigaikščiai“
**The ‘Princes’, ‘Königs’, ‘Reguli’
and ‘Dukes’ of the Samogitian Lands**
- 61 Adomas Butrimas
Žemaičių žemių ryšių (signalinė)
sistema, kұлgrindos, medgrindos
**The Communications (Signal) System
and Submerged Roads
in the Samogitian Lands (Terra)**
- 67 Adomas Butrimas
Žemaičių ir jų kaimynų ginklai
**The Weapons of the Samogitians
and their Neighbours**
- 77 Adomas Butrimas
Simboliniai Žemaičių kalnai: Šatrija
The Symbolic Samogitian Hills: Šatrija

- 83 Alvydas Nikžentaitis
Žemaičių aukso amžius:
Saulės ir Durbės mūšiai
**The “Golden Age” of Samogitians:
The Battles of Saulė and Durbė**
- 91 Vytenis Almonaitis
Didysis sunkmetis:
Žemaitija 1382–1409 metais
**The Period of Great Hardship:
Samogitia in 1382–1409**
- 101 Adomas Butrimas
Krikštas ir „Žemaičių
vyskupystės“ šviesa
**Baptism and the Light
of the Diocese of Samogitia**
- 119 Adomas Butrimas
Po krikščionybės skraiste:
senųjų tikėjimų liekanos...
**Under the Veil of Christianity:
The Remains of Ancient Beliefs**
- 127 Vykintas Vaitkevičius
Alkai
Alkai
- 133 Vykintas Vaitkevičius
Stabakūliai
Idol Stones
- 137 Vykintas Vaitkevičius
Kairiškių pušis
The Kairiškiei Pine
- 141 Adomas Butrimas
Žemaitijos vienuolynai
Samogitian Monasteries
- 155 Liepa Gričiūtė-Šverebienė
Tytuvėnų bažnyčia ir vienuolynas –
Žemaitijos vėlyvojo baroko perlas
**Tytuvėnai Church and Monastery –
the Gem of the Late Baroque Period
in Samogitia**
- 165 Darius Baronas
Sebastiano Münsterio Žemaitija:
įvaizdis ir jo ištakos
**Sebastian Münster’s Samogitia:
the Image and its Sources**
- 185 Laima Bucevičiūtė
Žemaitijos vardas senojoje
kartografijoje
**The Name of Samogitia
in Ancient Cartography**
- 203 Edmundas Rimša
Žemaičių heraldika
Samogitian Heraldry
- 215 Adomas Butrimas
Žemaičių kunigaikštystė ir seniūnija:
„Savo noru prisijungėme...“
**The Duchy and Eldership of Samogitia:
‘We joined of our own free will...’**

- 225 Egidijus Aleksandravičius
Kultūrinis žemaičių sąjūdis
Lietuvos atgimimo istorijoje
**The Samogitian Cultural Movement
in the context of the history
of Lithuania's Revival**
- 247 Tomas Petreikis
Lauryno Ivinskio
metaskaitliai Žemaičiuose
**Laurynas Ivinskis?
Samogitian calendars**
- 255 Viktorija Daujotytė
Žemaitė; žemaitiškumas
Žemaitė and Samogitianness
- 265 Viktorija Daujotytė
Šatrijos Ragana:
emociniai atsivėrimai
**Šatrijos Ragana:
Emotional Revelations**
- 273 Juozas Pabrėža
Žemaičių kalba
ar žemaičių tarmė?
**Samogitian Language
or Samogitian Dialect?**
- 281 Egidijus Aleksandravičius
Kražių skerdynės
Kražiai Massacre
- 291 Povilas Šverėbas
Unikalus šv. Velykų sutikimo
paprotys Pievėnų Nukryžiuotojo
Jėzaus bažnyčioje
**A Unique Easter Tradition
in Pievėnai Church of Crucified Jesus**
- 297 Vidmantas Jankauskas
Žemaitijos įvaizdis
XIX a. pabaigos - XX a. pradžios
ilustruotuose Varšuvos
savaitraščiuose
**The image of Samogitia
in late 19th - early 20th-century
illustrated Warsaw weeklies**
- 307 Tomas Petreikis
Žemaitukai - žemaičių
veislės arkliai
**Žemaitukas, the Samogitian
horse breed**
- 313 Marija Kuodienė
„Maliavonės negudrios,
vienok įmaningos“: senoji žemaičių
tapyba. XVII a. - XX a. pradžia
**Images artless but gratifying:
the ancient Samogitian painting.
From the 17th through
the early 20th century**
- 323 Skaidrė Urbonienė
Tradicinė žemaičių skulptūra
ir jos kūrėjai
**Traditional Samogitian sculpture
and folk sculptors**
- 335 Jurgita Kristina Pačauskienė
Rojaus sodo ilgesys
Žemaitijos skulptorių kūryboje
**The longing for the Garden of Eden
in the work of Samogitian sculptors**

- 345** Marija Kuodienė
Senoji žemaičių grafika.
XVIII a. – XX a. pradžia
The ancient Samogitian graphic art.
From the 18th through
the early 20th century
- 351** Jolita Liškevičienė
Waikialej mana!
arba Naujas mokslas skaitymo
dėl mažų vaikų Žemaičių
ir Lietuvos su paveikslėliais
Waikialej mana!
Or the New Reading Book
for the Children of Samogitia
and Lithuania with Pictures
- 361** Teresė Jurkuvienė
Tradiciniai išėiginiai žemaičių
drabužiai XIX amžiuje
Traditional Samogitian clothing
for special occasions in the 19th century
- 371** Dalia Bernotaitė-Beliauskienė
XIX amžiaus – XX a. pradžios
žemaičių audiniai
Samogitian textiles from
the 19th–early 20th centuries
- 381** Lijana Šatavičiūtė
Tradicinių amatų atgimimas
tarpukario Žemaitijoje
The revival of traditional Samogitian
crafts during the inter-war years
- 393** Tomas Petreikis
Kultūrinis žemaičių sąjūdis
Lietuvai atkūrus nepriklausomybę
The Samogitian cultural movement
after the restoration of Lithuanian
independence
- 403** Tomas Petreikis
Žemaičių meškos sugrįžimas
nepriklausomoje Lietuvoje
The return of the Samogitian bear
in independent Lithuania
- 411** Vytis Ramanauskas
Žemaičių lokys Mažeikiuose
ir Amerikoje
The Samogitian Bear in Mažeikiai
and America
- 417** Tomas Petreikis
Žemaičių knygos tradicijos tęsa
(pirma XX a. pusė)
Continuing the tradition
of the Samogitian book
(early 20th century)
- 425** Raimondas Petrikas
Žemaičių kankiniai:
žudynės Rainių miškelyje 1941 m.
Samogitian Martyrs:
The 1941 Massacre in Rainiai Forest
- 433** Aistė Petrauskienė
Žemaičių partizanai
The Samogitian Partisans

- 443 Petras Kalnius
**Žemaitiškumo metamorfozės
sovietinės ir nacių okupacijų metais
Metamorphosis of Samogitian
Identity during Soviet
and Nazi Occupation Periods**
- 455 Tomas Petreikis
**Iš užsienio žemaičių
veiklos istorijos
A page from Samogitian
history abroad**
- 465 Giedrė Petreikienė, Tomas Petreikis
**Šiuolaikinė tarminė
žemaičių literatūra
Contemporary literature
in the Samogitian dialect**
- 473 Danutė Ramonaitė-Mukienė
**Žemaičių kultūrinis atgimimas
Cultural revival in Žemaitija**
- 484 Sutrumpinimai
List of abbreviations
- 484 Apie Žemaitiją taip pat galima skaityti
Further reading about Samogitia

